

- 2. Юбов'язальне право. Навчальний посібник / За редакцією Дзери О.В. – Київ: Юрінком Інтер, 2000.
- 3. Виталиев Г.В. “Авторский (лицензионный) договор. Компьютерное право в России.
- 4. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності. – Київ: Юрінком Інтер, 1999.
- 5. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – Київ: Юрінком Інтер, 1998. – С.177-181.
- 6. Цивільний кодекс України. Проект від 25 серпня 1996р. – Українське право. – 1996. – Число 2.
- 7. Цивільне право. Ч. I. Підручник для студентів юридичних вузів і факультетів. Науковий редактор Дзера О.В. – Київ: Вентурі, 1997.
- 8. Цивільне право України / За редакцією Дзери О.В.; Кузнецової Н.С. – Київ: Юрінком Інтер, 1999.
- 9. Закон України “Про охорону прав на винаходи та корисні моделі” від 15 12 1993р., №3687-12 (ВВР. – 1994. – N 7. – С. 32).

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ КОНСТРУКТИВНЕ ВИРІШЕННЯ

Станіслав Бородовський,
У курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – *Луць В.В.*,
академік, доктор юридичних наук,
професор.

Наріжним каменем арбітражного розгляду є арбітражна угода, а тому великий інтерес в дослідженні інституту міжнародного комерційного арбітражу викликає питання її самостійності. Стаття 16 Закону України “Про міжнародний комерційний арбітраж” трактує арбітражне застереження, що є частиною договору, як угоду, що не залежить від інших умов договору. Звідси випливає те, що в разі визнання основної угоди недійсною арбітражна угода не втрачає юридичної сили. Проте на думку кандидата юридичних наук Людмили Винокурової, у випадку ухилення основної угоди неукладеною з причини підміни сторони арбітражна угода може розділити долю основного контракту. Тому виникає питання про те чи слід говорити про абсолютну незалежність арбітражного застереження від дійсності контракту. Розглянемо цей випадок: стаття 197 ЦК України зазначає, що уступка вимоги кредитором іншій особі допускається, якщо вона не суперечить закону чи договору або коли вимога не пов'язана з особою кредитора. Закон України “Про міжнародний комерційний арбітраж” в ч. 1 статті 16 зазначає, що винесення арбітражним судом рішення про недійсність договору не тягне за собою “ipso iure” недійсність арбітражної угоди. Тобто Закон стверджує,

що арбітражна угода є повністю самостійною від основного договору. Положення ст. 81 (ч. 1) Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу 1980 р. зазначає, що розірвання договору не зачіпає яких-небудь положень договору стосовно порядку розгляду спорів. А стаття 16 Типового закону ЮНІСТРАЛ про міжнародний торговий арбітраж зазначає, що винесення судом рішення про недійсність договору не тягне за собою недійсності арбітражного затереження. Проте у випадку підміни сторони в основному зобов'язанні необхідно додатково отримати згоду обидвох контрагентів на переукладення арбітражного застереження. Оскільки це впливає із суті договірних відносин і підтверджується положеннями статті 7 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Тому в разі неодержання такої згоди виникає правова колізія і дане питання залишатиметься дискусійним аж до його повного врегулювання законодавцем.

На час написання цієї роботи в законодавстві України практично не врегульованим залишається питання створення міжнародних комерційних арбітражних установ, які володіють компетенцією на розгляд комерційних спорів між сторонами одна з яких є «іноземною». Крім того, відсутність законодавчого нормативного акту з приводу функціонування третейських судів в Україні, необхідність прийняття якого вимагає практика, зумовило виникнення гострих дискусій в наукових колах України, оскільки законодавцем не було визначено коло осіб, які можуть виступати засновниками міжнародних комерційних арбітражів, а також залишено поза увагою організаційно-правові форми створення та діяльності даних інституцій.

Поряд із цим цікавим є крок законодавця, зроблений на зустріч започаткуванню міжнародного комерційного арбітражу в Україні у 1991 році, із прийняттям Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», коли Верховна Рада України рекомендувала Торгово-промислової палаті України створити міжнародний комерційний арбітраж при цій організації. А у 1994 році із прийняттям Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» нею прийнято Додаток № 1 до цього закону – Положення про міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промислової палаті України, що є безпрецедентним кроком у міжнародно-правовій практиці і може бути сприйнято як висловлення своєї думки з приводу можливості створення інших арбітражних інституцій в Україні.

Якщо звернутися до практики країн, які вважаються осередками розвитку міжнародного комерційного арбітражу, то звертає на себе увагу різноманітність як самих засновників міжнародних комерційних арбітражів, так і організаційно-правові форми їх функціонування. Тому в якості прикладу наведемо Лондонський третейський міжнародний суд, який засновано як товариство з обмеженою відповідальністю і засновниками якого виступили Муніципальна рада лондонського Сіті, Лондонська

Торгово-промислова палата і Інститут арбітрів – зв'язок з якими ним підтримується через Спільну консультативну раду. А його політика, предметна діяльність і майбутній розвиток знаходяться під контролем правління директорів. Чи німецький інститут арбітражу, який було засновано в 1974 році союзами підприємців та академічними інститутами.

До проблем функціонування міжнародного комерційного арбітражу в Україні слід віднести наступне: так, скажімо, не можна однозначно відповісти на питання чи МКАС при ТПП України є юридичною особою, оскільки немає жодної правової норми, яка б встановила за ним такий статус, а звідси проблемним є визначення того, чи несе арбітражний суд відповідальність за шкоду, завдану сторонам процесу. Якщо так, то який вид відповідальності на нього покладається і в якому обсязі. З аналізу типових конфліктних ситуацій, що можуть мати місце при проведенні арбітрування, на перший план виходить ситуація, в якій сторони можуть вимагати відшкодування шкоди, завданої їм неправомірними діями складу арбітражного суду, шляхом прийняття до свого розгляду спору, щодо якого у цього арбітражу немає компетенції, або хтось із складу суду був цікавленим у певному вирішенні цього спору і не заявив самовідвід.

На нашу думку, арбітражний суд, що прийняв до свого розгляду справу по спору, щодо розгляду якого у нього немає достатньої компетенції, або застосував забезпечувальні заходи без наявних на те підстав, повинен нести матеріальну відповідальність і за заявою сторони повернути їй реєстраційний збір, гонорари арбітрів, якщо такі було сплачено, відшкодувати шкоду, завдану накладенням арешту на майно або рахунки в кредитно-банківських установах, шкоду за невирішення спору, та за необхідності звернення до іншої арбітражної установи.

ПОСТЗЛОЧИННИЙ СТАН ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА УМИСНІ ПОСЯГАННЯ НА ВЛАСНІСТЬ

*Марина Вакулєнко,
II курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Фріс П.Л.,
кандидат юридичних наук, професор.*

Як відомо, поведінка особи, яка підпадає під вплив або регулюється кримінально-правовими нормами поділяється на ряд стадій. Кримінологи виділяють стадію: готування, замаху та закінченого злочину. Але на цьому діяльність особи не зупиняється вона може реалізуватись шляхом активної поведінки або нейтральної (бездіяльності). Видається за